

GRUND- OG NÆRHEDSNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

2. november 2012

Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionudvalget, "Akten for det indre marked II – Sammen om fornyet vækst", KOM (2012) 573

1. Resumé

Kommissionen offentliggjorde den 3. oktober 2012 meddelelsen "Akten for Det Indre Marked II" (SMA II). Meddelelsen udgør et centralt element i Kommissionens arbejde med relanceringen af det indre marked.

Meddelelsen er en opfølgning på Kommissionens "Akten for det indre marked", der blev fremsat i april 2011. SMA II indeholder ligesom sin forgænger 12 nøgleinitiativer på det indre marked, der skal bidrage til at fremme væksten i Europa. De 12 nye initiativer er særligt udvalgt med henblik på at sikre, at borgerne og virksomhederne kan udnytte fordelene ved det indre marked bedre.

Initiativerne er overordnet fordelt inden for følgende fire indsatsområder: Et fuldt integreret indre marked for energi og transport, mobilitet af borgere og virksomheder på tværs af grænserne, den digitale økonomi i Europa og socialt iværksætter, samhørighed og forbrugertillid.

Meddelelsen har i sig selv ikke lovgivningsmæssige eller økonomiske konsekvenser.

2. Baggrund

Kommissionen offentliggjorde den 3. oktober 2012 meddelelsen "Akten for det indre marked II" (SMA II). Meddelelsen udgør et centralt element i Kommissionens arbejde med at relancere det indre marked. SMA II er en opfølgning på Kommissionens "Akten for det indre marked" (SMA I), der blev fremsat i april 2011.

3. Formål og indhold

SMA II indeholder 12 nøgleinitiativer på det indre marked, der skal bidrage til at fremme væksten i Europa. Kommissionen anfører i meddelelsen, at der på baggrund af den aktuelle krises udvikling er brug for yderligere aktioner til styrkelse af det indre marked som en motor for vækst og stigende velfærd. De 12 nye initiativer er på den baggrund særligt udvalgt med henblik

på at sikre, at borgerne og virksomhederne kan udnytte fordelene ved det indre marked bedre, og at tilliden til det indre marked øges.

De 12 nøgleinitiativer fordeler sig på fire overordnede indsatsområder:

I. Et fuldt integreret indre marked for energi og transport

Det fremgår af meddelelsen, at netværk udgør rygraden i økonomien, og målet er at opnå et indre marked, hvor borgere og virksomheder nyder godt af fordelene ved et indre marked for transport og energi. Der skal derfor fokuseres på at sikre, at virksomheder og borgere reelt får mulighed for at vælge udbydere, og at operatørerne frit kan udbyde deres ydelser.

De fire nøgleinitiativer er:

- 1) Vedtagelse af en fjerde jernbanepakke med henblik på at forbedre kvaliteten og omkostningseffektiviteten af passagerbefordring med jernbane.
- 2) Vedtagelse af en ”Blue Belt”-pakke, der skal skabe et ægte indre marked for søtransport.
- 3) Fremskyndelse af oprettelsen af et fælles europæisk luftrum gennem en ny pakke af tiltag.
- 4) Gennemførelse af en handlingsplan med henblik på at forbedre gennemførelsen og håndhævelsen af den tredje energipakke.

II. Mobilitet af borgere og virksomheder på tværs af grænserne

Kommissionen fremhæver i meddelelsen borgernes og virksomhedernes mobilitet over grænserne som kernen i den europæiske integration og i det indre marked. Der fokuseres derfor på at fremme mobiliteten på tværs af grænserne, uden at borgere, arbejdstagere og virksomheder støder på ubegrundede restriktioner på grund af forskellige nationale regler og bestemmelser.

De tre nøgleinitiativer er:

- 5) Udvikling af Eures-portalen til et ægte europæisk arbejdsformidlings- og rekrutteringsredskab.
- 6) Fremme af langsigtet investering i realøkonomien ved at lette adgangen til langsigtede investeringsfonde.
- 7) Modernisering af EU’s konkurslovgivning for at lette virksomheders overlevelsesmuligheder og give iværksættere en ny chance.

III. Den digitale økonomi i Europa

Det fremgår af meddelelsen, at den digitale sektor er den vigtigste drivkraft for produktivitet og kreativitet, og at et digitalt indre marked bør tilstræbes, hvor borgere og virksomheder uhindret kan handle online på tværs af grænserne. Af særlige udfordringer nævnes den nationale opdeling af online ydelser, investeringsgraden i højhastighedsnetværk og udviklingen af papirløse offentlige administrationer.

De tre nøgleinitiativer er:

- 8) Gennemgang af direktivet om betalingstjenester og fremsættelse af forslag om multilaterale interbankgebyrer med henblik på at gøre betalings-tjenester i EU mere effektive.
- 9) Vedtagelse af fælles regler for reduktion af omkostninger og bedre ef-fektivitet i udrulning af højhastighedsbredbånd.
- 10) Vedtagelse af lovgivning, som gør elektronisk fakturering til den mest almindelige form for fakturering i forbindelse med offentlige indkøb.

IV. Socialt iværksætter, samhørighed og forbrugernes tillid

I meddelelsen fremhæves, at socialt iværksætter, samhørighed og forbrugertil-lid sikrer inklusiv vækst og muligheder, der er baseret på fair, solide og rum-melige regler for borgere og virksomheder.

De to nøgleinitiativer er:

- 11) Forbedring af sikkerheden af varer, der bevæger sig i EU, gennem en revision af direktivet om produktsikkerhed, en ny samlet forordning om markedsovervågning og en ledsagende handlingsplan.
- 12) Vedtagelse af et lovgivningsmæssigt initiativ, som giver alle EU-borgere adgang til en basal betalingskonto, sikrer, at bankkontogebyrer er gen-nemsigtige og sammenlignelige, og gør det nemmere at skifte bankkon-to.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet har endnu ikke udtalt sig om meddelelsen.

5. Nærhedsprincippet

Der redegøres ikke for nærhedsprincippet, idet der alene er tale om en medde-lelse fra Kommissionen.

6. Gældende dansk ret

Der redegøres ikke for gældende dansk ret, idet der alene er tale om en medde-lelse fra Kommissionen.

7. Lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser

Meddelelsen har ingen lovgivningsmæssige konsekvenser.

8. Samfundsøkonomiske konsekvenser

Meddelelsen skønnes ikke at have væsentlige samfundsøkonomiske conse-kvenser.

9. Administrative konsekvenser for erhvervslivet

Meddelelsen har i sig selv ingen administrative konsekvenser for erhvervsliv-et.

10. Høring

Meddelelsen har været sendt i høring i EU-Specialudvalget for Konkurrenceevne, Vækst og Forbrugerspørgsmål med frist den 21. juni 2012.

Der er modtaget høringsvar fra BL – Danmarks Almene Boliger, Danmarks Rederiforening, Dansk Aktionærforening, Dansk Erhverv, Danske Havne, Forbrugerrådet, HORESTA og LO.

BL støtter overordnet Kommissionens SMA II og målsætningen om en effektiv, social markedsøkonomi gennem fx øget innovation, bæredygtig og resourceeffektiv økonomi, fremme af beskæftigelse og vækst i byggesektoren, inkludering af unge, handicappede, finansielt udsatte personer og ældre, og mindselse af de samfundsmæssige omkostninger ved integration og sundhed samt forebyggelse af fattigdom.

BL understreger tre områder, som er afgørende for udviklingen af det indre marked. For det første skal vækst og beskæftigelsespotentialet i langsigtede investeringer i en social økonomi anerkendes. I den forbindelse bør der udvikles en metode til måling af sociale påvirkninger, adgangen til de eksisterende strukturfonde skal lettes for at øge investeringerne i tiltag på det sociale område, og udbudsdirektiverne skal implementeres hurtigt, men også korrekt og effektivt, og muligheden for øget brug af sociale kriterier i udbud bør ikke hindres nationalt. For det andet skal innovation og kreativitet i EU højnes. Der er et stort potentiale for vækst og beskæftigelse i energieffektive løsninger på byggeområdet. Adgangen til finansiering for bl.a. innovative og unge virksomheder og iværksættere bør lettes, og EU2020 flagskibene for industripolitik, den digitale agenda og et innovativt EU bør genovervejes for herigennem at skabe øget koordination og merværdi. For det tredje skal EU være mindre bureaukratisk. Adgangen til strukturfonde bør lettes og gøres mere fleksibel for medlemslandene, det europæiske semester bør baseres på en ”down-top” tilgang for at sikre efterspørgselsbaserede politikudvikling på EU-niveau, og de årlige vækstundersøgelser bør fokuseres på få, horisontale områder med stor effekt.

Danmarks Rederiforening støtter Kommissionens udspil til en revitalisering af EU's indre marked, og navnlig indsatsområde nr. 2 vedrørende intraeuropæisk søtransport. Danmarks Rederiforening anfører, at der er et stort behov for minimering af unødvendige administrative byrder i forbindelse med transport mellem to EU-havne, således at skibsfarten sidestilles med øvrige transportformer. Gennem årene har der været gjort tiltag til at lempe byrderne – bl.a. med indførelsen af betegnelsen ”Regular Shipping Service” – men det har ikke været tilstrækkeligt. Danmarks Rederiforening er derfor tilfredse med, at der lægges op til et forsøg, som Kommissionen samlet står bag.

Dansk Aktionærforening fremhæver bl.a., at virkeliggørelsen af det indre marked forudsætter klare regler, der implementeres og anvendes på samme måde i alle medlemsstater. Dansk Aktionærforening beklager, at både SMA I og SMA II i det store og hele går uden om den finansielle sektor. Nogle af initiativerne ville have større virkning, hvis de også omfattede elementer fra den fi-

nansielle sektor, og forbrugernes situation ville forbedres, hvis den finansielle sektor fulgte de samme principper som den øvrige del af det indre marked.

I forhold til fremme af borgernes mobilitet anfører Dansk Aktionærforening, at det er en vigtig forudsætning for borgernes mobilitet, at de ikke risikerer, at deres pensionsoptjening udhules gennem gebyrer, omkostninger og beskatning. Det vil gøre det mere attraktivt for borgerne at flytte til andre medlemsstater, hvis EU sikrer borgerne, at deres pensionsvilkår ikke forringes som resultat af skiftende arbejdsgivere og skiftende opholdsland.

Vedrørende adgang til finansiering anfører Dansk Aktionærforening, at det vil være en fordel, hvis de regulerede markeder fungerer mere effektivt, så virksomhedernes udvikling kan finansieres over disse markeder. Øget fokus på de regulerede markeder som kilder til finansiering af erhvervslivet vil give markeder med større likviditet. Endvidere vil det give forbrugerne bedre muligheder for at placere deres opsparing – både hvad angår direkte investeringer (individuelle eller kollektive) og indirekte investeringer gennem fx arbejdsmarkedspensionsordninger og private pensioner.

I forhold til forbrugere og produktsikkerhed anføres det, at forbrugere og samfundet også bør beskyttes mod finansielle produkter og tjenester, der er skadelige for forbrugernes og samfundets økonomiske sundhed og sikkerhed.

Endelig anfører Dansk Aktionærforening vedrørende adgangen til at åbne og anvende en bankkonto, at erfaringen fra de senere år viser, at bankerne forhøjer deres gebyrer, nedsætter indlånsrenten og øger renteniveauet på udlånssiden, uden at det står i tæt forbindelse med markedsrenterne. Regulering om transparens på dette område bør derfor omfatte alle gebyrer og renter i forhold til forbrugere, så betingelserne i de forskellige banker kan sammenlignes.

Dansk Erhverv ser gerne et mere styrket fokus på implementering og håndhævelse af eksisterende lovgivning på det indre marked, end det pakken lægger op til. Andre medlemslande implementerer og håndhæver ikke fællesskabslovgivningen i samme grad som Danmark. Der er derfor behov for fokus på dette område for at sikre, at Danmarks konkurrenceevne ikke forværres.

Dansk Erhverv anfører, at der i bestræbelserne på at skabe et bedre og mere velfungerende indre marked skal indgå en gennemgribende revision og diskussion af danske særregler, der i praksis forvrænger et reelt indre marked for virksomhederne.

Dansk Erhverv finder ikke, at ”fast-track proceduren”, der blev brugt til gennemførelsen af SMA I, nødvendigvis sikrer den nødvendige lovkvalitet/positive resultater. Få af de 12 tiltag i SMA I når at blive færdigforhandlet i 2012. Der bør derfor fra start være fokus på kvaliteten af henholdsvis lovforslagene fra Kommissionen, de tilhørende konsekvensanalyser og den endeligt vedtagne lovgivning, herunder reelle konsekvensvurderinger af kompromisforslagene mellem Rådet og Parlamentet.

Dansk Erhverv er som udgangspunkt positiv over for Kommissionens forslag i *nøgleinitiativ 1*, da det kan føre til yderligere liberalisering af markederne for nationale passagertog. Liberaliseringen skal dog være reel og gennemføres i alle lande på linje med Danmark. De er positive over for Kommissionens forslag i *nøgleinitiativ 2*, da det vil kunne skabe vækst og konkurrenceevne for shipping og logistikbranchen i Danmark og EU. I forhold til *nøgleinitiativ 6* er Dansk Erhverv åben over for diskussion af alle tiltag, der letter adgangen til finansiering for danske og europæiske virksomheder - forudsat at tiltagene er afbalancerede, skaber reel merværdi og sikrer alle SMV'er lige adgang til midlerne. I forhold til *nøgleinitiativ 7* finder de, at det fornuftigt, at man ser på insolvensreglerne i EU, og de vil støtte en revidering af reglerne, således at de i højere grad stimulerer, at iværksættere får en anden chance. Dansk Erhverv deler i forhold til *nøgleinitiativ 9* ønsket om at facilitere en større udbredelse af bredbånd, men afventer, hvilke virkemidler Kommissionen vil foreslå. Generelt er Dansk Erhverv dog modstandere af, at markedspriser fastsættes politisk. Dansk Erhverv noterer i forhold til *nøgleinitiativ 10*, at Danmark allerede opererer med lovgivning på området, og at det er positivt at andre lande nu skal følge med.

Danske Havne støtter prioriteringen af den maritime transport, inddragelsen af den blå økonomi i det indre marked, og ønsket om handling allerede i 2012. Danske Havne er enige i en strategi, der skal skabe bedre adgang til havne, bedre sammenhæng mellem transportformer og fokus på mere gennemskuelig handel med færre administrative byrder.

Danske Havne anfører, at Kommissionens udspil i høj grad har sit udspring i konklusioner fra Blue Belt projektet, hvor handelshindringer i form af told og administrative byrder ved søtransport blev søgt standardiseret. Projektet strandede dog på, at ikke var opbakning fra toldvæsenet i EU's medlemslande. Danske Havne anfører dog, at projektet nu bliver løftet op på et højere niveau i medlemslandene gennem bl.a. den blå vækststrategi og SMA II. Danske Havne bakker op om projektet, da det er altafgørende for en inddragelse af den blå økonomi i det indre marked.

Danske Havne finder, at det er afgørende, at den danske regering sikrer, at flaskehalse i den blå økonomi bliver undersøgt, og at de nødvendige parter gør deres for at søge en best practise i forhold til en europæisk standard. Skibsfart har større administrative omkostninger end andre transportformer, hvilket er med til at skabe konkurrenceforvridning. Dårligere vilkår skubber varetransporten over på landjorden og resulterer i mere slid på veje, øget fare for trafikale ulykker, mere forurening og flaskehalse på de offentlige veje og i byerne.

Danske Havne anfører endvidere, at en integration af den blå økonomi i det indre marked – givet de rette værktøjer – rummer muligheder for nye innovative løsninger og forretningsområder, der kan styrke den økonomiske udvikling i Danmark og EU.

Forbrugerrådet er overordnet set enig i, at det er fortsat er et uudnyttet potentiale i det indre marked. Forbrugerrådet finder imidlertid, at der fokuseres for snævert, og at forbrugerne fremstår som et appendiks til erhvervs politikken i stedet for at være selvstændige spillere. Forbrugerrådet henviser i den forbindelse til Mario Montis rapport fra 2010 og Europa-Parlamentets Grech-rapport, hvor man i højere grad lagde vægt på det nødvendige samspil mellem erhvervs- og forbrugerpolitik.

Forbrugerrådet anfører, at forbrugernes manglende tillid til det indre marked er en af de afgørende barrierer for den videre udvikling. Det er ikke tilstrækkeligt at se på fx liberalisering og øget konkurrence. Der skal samtidig tages hensyn til, at forbrugerne har brug for fornuftige beskyttelsesregler og effektiv håndhævelse.

Forbrugerrådet er positiv over for meddelelsens indsatsområde 1 om et integreret marked for energi og transport og indsatsområde 3 om den digitale økonomi. Forbrugerrådet anfører bl.a. til sidstnævnte, at udviklingen af bredbånd og prisen herfor længe har været et problem og burde få samme bevågenhed som roamingpriser.

Forbrugerrådet bemærker vedrørende indsatsområde 4, der bl.a. angår forbrugernes tillid, at håndhævelse af produktsikkerhedsreglerne og markedsovervågning ikke fungerer optimalt, og at der ikke er sammenhæng i anvendelsen af varslingsystemerne. Forbrugerrådet henviser her til, at det netop oprettede OECD-system for tilbagetrukne varer kan inddrages som erfaringsgrundlag.

Vedrørende nøgleinitiativet om adgang til betalingskonto bemærker Forbrugerrådet, at Kommissionen i juli 2011 kom med en henstilling om fremlæggelse af et initiativ på dette område. Hvordan nøgleinitiativet forholder sig til denne henstilling er uomtalt i meddelelsen, og det fremgår ikke tydeligt, om man vil sløjfe henstillingen og i stedet lave lovgivning på området.

Endelig henviser Forbrugerrådet til, at det af meddelelsen fremgår, at der endnu ikke er opnået enighed mellem Europa-Parlamentet og Ministerrådet om 11 af de 12 nøgleinitiativer fra SMA I, hvorfor Forbrugerrådet også er bekymret for ambitionsniveauet, hvad angår initiativerne i SMA II.

HORESTA anfører, at det er positivt, at Kommissionen fokuserer på håndhævelse af reglerne for det indre marked. Det er nødvendigt for, at det indre marked kan udfolde sit fulde potentiale, og konkurrenceforvridning kan undgås. Endvidere anfører HORESTA, at det er vigtigt, at der ikke er lande, der overimplementerer lovgivningen, da det også kan have negative konsekvenser for erhvervslivet.

Specifikt støtter HORESTA nøgleinitiativ 1 vedrørende jernbanetransport, hvilket skal ses i sammenhæng med HORESTA's fokus på turisme- og oplevelseserhvervene. Det er vigtigt at sikre, at EU's jernbanenet fungerer hurtigt,

præcist og effektivt, og liberalisering af markedet kan her være den rigtige løsning.

HORESTA støtter nøgleaktion 3 vedrørende lufttransport, da fraværet af en fælles europæisk luftrumsstyring har store omkostninger for både luftfartsselskaber og i sidste ende passagerne. Hvis fælles styring af luftrummet kan være med til at nedbringe billetpriserne, vil det kunne fremme rejseaktiviteten og dermed både almindelig- og erhvervsturisme.

HORESTA anfører endvidere vigtigheden af borgernes og virksomhedernes frie mobilitet på tværs af grænser i EU, da det er vigtigt for den europæiske turisme, rejseaktivitet og det brede erhvervsliv.

Derudover finder HORESTA, at adgang til finansiering og modernisering af konkurslovgivningen/muligheden for at komme på fode igen efter en konkurs er meget vigtige tiltag for erhvervslivet.

Endelig støtter HORESTA nøgleinitiativ 8, hvor der bl.a. andet fokuseres på betalingssikkerheden. Det skyldes, at der stadig er mange borgere, som tvivler på betalingssikkerheden ved online-køb. Det er særligt en udfordring ved køb af overnatninger m.m. i udlandet, og det ville være positivt for turismen i EU, hvis langt flere EU-borgere ville anvende køb på nettet.

LO anfører overordnet, at udbygningen af det indre marked kan medvirke til at skabe vækst og beskæftigelse i Europa gennem en konkurrencebaseret social markedsøkonomi, men at det bl.a. er vigtigt ikke ensidigt at satse på liberaliseringer.

For LO er det afgørende, at muligheden for at opretholde nationale løn- og arbejdsforhold beskyttes. Dette sikres til dels gennem udstationeringsdirektivet, men der er behov for, at forhandlingerne om håndhævelsesdirektivet afsluttes succesfuldt. Endvidere viser arbejdet med Smart regulering, at tiltag til såkaldt afbureaukratisering kan have negative virkninger på ansattes sundhed og sikkerhed.

LO anfører, at liberalisering af indenlandske jernbanestrækninger ikke har været en ubetinget succes i alle lande, idet operatørerne ikke samarbejder og har forskellige takstsystemer. Endvidere er der en risiko for, at det vil være vanskeligt at have en rentabel drift med fragt og passagerer i yderområderne, hvis der sker en total liberalisering.

Vedrørende nøgleinitiativ 5 og den frie bevægelighed for tredjelands-borgere har LO store betænkeligheder i forhold til sæsonarbejdere og koncern-internt udstationerede, også selv om disse initiativer på nuværende tidspunkt er omfattet af det retlige forbehold.

LO bemærker endelig, at genfremsættelse af forslag til direktiv om overførsel af pensionsrettigheder rejser mange principielle spørgsmål i Danmark, idet ar-

bejdsmarkedspensionssystemet er baseret på kollektive overenskomster. Direktivet vil derfor nyde stor bevågenhed hos arbejdsmarkedets parter.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

De øvrige medlemslandes holdning til meddelelsen kendes endnu ikke.

12. Regeringens foreløbige generelle holdning

Fra dansk side støtter man generelt initiativer, som styrker det indre marked, og som har til hensigt at skabe vækst og styrke EU's konkurrenceevne. Landene i EU's indre marked udgør det største marked for danske virksomheders internationale aktiviteter, og et velfungerende indre marked er en forudsætning for vækst og beskæftigelse i EU og i Danmark.

Danmark bakker generelt op om Kommissionens forsøg på at modernisere det indre marked. Kommissionens første pakke af vækstinitiativer - beskrevet i den første "Akt for det indre marked" fra april 2011 – var højt prioriteret under det danske formandskab. Flere af nøgleinitiativerne blev fremmet og afsluttet under formandskabet.

Regeringen kan desuden generelt støtte Kommissionens nye "akt for det indre marked II". Flere af nøgleinitiativerne falder inden for områder, som regeringen har udpeget som vigtige vækstområder. Det drejer sig bl.a. om de digitale initiativer om at styrke betalingsmulighederne ved onlineydelse, fremme brugen af e-fakturering og reducere omkostningerne ved udvikling af hurtigt bredbånd, "Blue Belt-pakken" samt moderniseringen af reglerne for produkt-sikkerhed og markedsovervågning i EU.

Regeringen ser dog frem til at modtage de enkelte forslag og vil analysere dem yderligere, når de foreligger.

13. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.